

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. IV. De castitate sacris ordinibus annexa, de qua Christus magnam habuit curam, eamque in quibusdam vestibus sacris insinuat Ecclesia

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

Caput Quartum.

*De Castitate, Sacris Ordinibus propria
& annexa, de qua Christus, magnam
habuit curam, eamque in quibus-
dam versibus sacris insinuat
Ecclesia.*

CONTINENTIA non solum conveniens, sed
& summè necessaria est vocationi nostræ,
ideoque à Sacris Ordinibus plane est insepa-
rabilis, utpote in eorum susceptione vo-
to singulari implicitè Deo promissa: ut hanc
persuadeat necessitatem B. Petrus Damianus,
hæc ad intentum nostrum scribit: *Opusc. 5.
de g. sac. c. 1. Ut Ecclesia Christi in sua vigere
munditia valeat, & obscæno malè ministran-
tium consortio non sordescat, Sacerdotis vita ab
immundi spiritus obsoleta luxuria immunis,
& incorrupta seruetur.* Juxta mentem hu-
jus Beati Cardinalis, ut Ecclesia semper in
suo maneat vigore, ut semper floreat, sem-
per pulchrior appareat, singulariter opus est,
indigetque virtute illa, neq; ministri sacri, qui
illius radices sunt, inficiantur; etenim, quem-
admodum dum videmus frondes, flores, fru-
ctus alicujus arboris, languere, marcescere, ac
exarescere, vitium hoc ac defectum statim

VARIASI

Vetus
de castitateN. V.
p. 13

derivamus in radicem; *vidit arborem pal-*
tibus foliis marcidam, & intellexit studium
Agricola, quia lasuram in radicibus habet
 eodem modo discurrere debemus, (in
 ac subjungit Auctor operis imperfecti
 38.) quod quando videmus dissolutum, in-
 gantem, immundum ac luxuriantem pop-
 lum, ac ex indicio hoc concludere infestum
 esse loci illius Sacerdotium: Ita quando videmus
 populum in vocat disciplinatum, & irreligiosum
 sine dubio cognoscere, quia sacerdotium ejus
 est sanum. Ideo S. Bernardus de Pass. Dom. a
 castos. Medullam Ecclesie: *Quasi Medulla*
Ecclesia, sunt virgines. Tantifecit in Me-
 stris Ecclesie pudicitiam ac continentiam
 Origenes, Hom. 4. in Levit. ut illi primatum
 huat inter virtutes reliquas omnes: *Omnia*
Sacerdos, qui divinis assistit altari,
castitate debet accingi; ejusdemque pur-
 mentis ac opinionis est S. Thomas a Villa
 va, Conc. de S. Aug. dignissimus Valentinus
 Archi-Episcopus, dum post tot secula senten-
 tiam illam calculo suo confirmavit, in quo-
 dam ad Clerum suum habita concione
Quid sacerdote decentius, quam decor, & pu-
ritas castitatis? Sit pius, sit fervidus, sit hum-
ilis, sit devotus, sit quidquid vis, si non est ca-
stus, nihil est: Verba lanè, profunda medita-

tatione dignissima. Sit licet Ecclesiasticus
Concionator celeberrimus ac zelosissimus,
converrat fervore suo, sua facundia ac dictio-
ne plurimas animas, sua distribuatur inter
pauperes, sollicitè administret sacramenta,
gregi suo tam in spiritualibus quam tempo-
ralibus sollicitè, sedulòque succurrat, sit ho-
mo zelantissimus, ac ardentissimus amoris
divini, sit orationi deditus, *Sit quidquid vis,
si non est castus, nihil est.* Habeat licet in
gradu eminenti virtutes omnes, si illa sola
deficiat, dignus non est, qui nomen gerat
Sacerdotis. Gravissima quoque est senten-
tia illa Clementis Alexandrina, *Lib. 3. Strom.*
quam oporteret, pro conservanda puritate
omnium Ecclesiasticorum cordibus esse
infulptam: *Soli qui puram agunt vitam, ve-
rè sunt Dei Sacerdotes.* Ex quo deduco il-
los omnes, qui non sunt amantes puritatis,
solum esse larvas, ac viva cadavera Sacerdo-
tum. S. Joannes Chrysostomus libro tertio
de Sacerdotio dum de virtute illa loquitur,
insinuat illam in nobis adeo debere esse illi-
batam, ac si essemus, etiam cum carne no-
stra mortali, constituti in medio Choro pu-
rissimorum illorum spirituum Angelicorum,
nec candorem ac mundiciem nostram mino-
rem debere esse, aut cedere puritati illorum:

Ne-

Vetus

Vetus
Ecclesiasticus

Ne-

Necesse est Sacerdotem sic esse purum, ^{mentiam}
 in ipsis coelis collocatus, inter coelestes illas ^{nam cura}
 ritus medius staret; Et S. Hieronymus, ^{stravit C}
Epist. ad Tit. cap. 1. qui austerissimæ pœnitentiæ ^{volebat}
 remediis, inter innumerabiles conflictibus ^{seque}
 assultus, & impugnationes virtutem hanc ^{igit pro}
 immaculatam custodivit, prout de se magna ^{magua}
 testatur, admonet nos, quanto zelo, ac ^{ac} ^{mae Ma}
 ra illam procurare, ac conservare debeamus, ^{sed quia}
Castitas propria, & ut ita dixerim, pudicitia ^{er}
Sacerdotalis, ut non solum ab opere se immetas, in
do abstineat, sed etiam jactu oculi, & corpori vir-
tianis errore, mens Christi corpus confidit, inquit
fit libera. In quibus primis verbis obser- ^{clor. in co}
 quod videatur sanctus per phrasim illam ^{pus cum}
 velle distinguere inter sacerdotalem puritatem ^{Dominio}
 & omnem aliam, ut intelligeremus sacerdotem ^{coaluit,}
 tem non debere esse contentum communis ^{quaric :}
 ac ordinariæ pudicitia, quæ etiam de ^{debitum}
 observari à laicis, sed quod vi sui status ^{ac} ^{tem, S.}
 fessionis teneatur ad puritatem quam sua infan-
 rigorosam ac exactissimam; nimis enim ^{eratissim}
 formis est omnis nævus in eo, qui consecratus ^{dissimis}
 re, ac manibus contrectare debet virginem ^{tus in p}
 corpus illud de quo scriptum legimus: ^{Co Angelic}
ador lucis aterna. ^{Sap. 7. v. 26.} ^{adlteru}

Porro, ad extimulandum nos ad continentiam ^{clinatione}
 nos festis

mentiam, serviet etiam considerare immen-
 sam curam ac sollicitudinem quam demon-
 stravit Christus pro eadem virtute. Dum
 volebat ille de cælo descendere in terram,
 seque mortalitatis nostræ vestire spoliis, ele-
 git pro sua mansione uterum, non alicujus
 magnæ Principissæ, sed virginis sacratissi-
 acmæ Mariæ, non quia ex sanguine Regio,
 sed quia, quanto pauperior erat in divitiis,
 tanto erat ditior super omnes alias creatu-
 ras, in puritate; & ut nos, hujusmodi can-
 didi virginali assueamus, exigit à nobis,
 B. Petrus Damianus, *Opus. 8. contr.*
cler. in cont. dis. 1. cap. 1. quo idem illud cor-
 pus cum æquali puritate tractemus: *Quia*
Dominicum corpus in virginalis uteri temple
coaruit, nunc etiam à ministris suis munditiano
quirit: Virgini Matri similem omnino pu-
deratium inter homines in terra elegit sibi pa-
atrem, S. Josephum. Natus in mundo, à prima
sua infantia, à nullo alio attrectari voluit sa-
cratissimū suum corpusculum, quam à mun-
distis parentum suorum manibus: reclina-
us in præsepio obsequia accepit à purissimis
Angelicis spiritibus, qui exultabundi cunis
adstiterunt: Et ut S. Ecclesia genio illius ac in-
clinationi sese accommodaret Natalitiis ipsi-
us festis adjunxit aliorum trium, scilicet
 S. Ste-

N. 161

Vetus
clericalis

N. 161

S. Stephani, sancti Joannis, ac SS. Innocentium festiuitates, de quibus omnibus dicitur: *Virgines sunt, & sequuntur Apoc. 15. v. 1.* In vitæ viginti trium annorum decursu permisiolumnari à quouis, injuriari ac tradidnunquam in materia honestatis aut puritatis ut ne quidem occulta ac astuta Pharisaeorum ac scribarum malitia, quidquam unquam perire potuerit hac in materia, quod cogeret, aut sugillaret. Tolleravit inter alios suos familiares, contentiones, ambitiones, credulitates, negationes, proditiones nunquam ne umbram quidem impudicæ. Licet corpus suum miserrimè fuerit percussum, pessimèque tractatum, ac quodammodo contritum à Judæis, omnino contempsit, ut post mortem mundissimo involueretur linteamini, *Sindone munda*, ac in monumento aliquo novo reponeretur; et sic ergo omnibus præmissis, hanc decessus consequentiam B. Petrus Damianus. *Ep. 6.* *A quibus nunc obsecro tractari vult corpus suum, cum jam immensus regnat in cælesti mundis attingi manibus volebat in præsentem quantam corpori suo non vult adesse mortem, jam in paterna maiestatis gloriam potius potius reflectamus, quod quotidie in*

...us nostris habeamus Agnum illum imma-
...culatum, quodque in græco *Agnus* idem sit
...quod *castus*, ac proinde videamus, quanta
...injuriam, quam peccatum enorme, quod fa-
...cimys cum impuris manibus, ac modo tam
...dedecente, tam infinitam puritatem pertra-
...ctamus ac contingimus.

Nec deest hac in parte Ecclesia, quin ex
...ipismet propriis Clericorum vestibus, hanc
...illis insinuet, ac quotidie præ oculis propo-
...nat virtutem. Solent Ecclesiastici nonnulli
...magis conspicui portare pelles murinas, quas
...Armelinas vocant; nec absque mysterio præ
...reliquis aliis, ad sacrum ritum, hæc electæ sunt
...specialiter pelles; est enim animal illud ipsi-
...simum castitatis ac puritatis Symbolum, dum
...ita sollicitum, ita amat, ita zelat suum can-
...dorem ac munditiem, ut dum à venatoribus
...infectatur, nec absque inquinamento,
...antrum suum, sordibus antea in introitu ab
...insequentibus aspersum, mavult incidere in
...manus venatoris ac vitam perdere, quam
...maculari; Hinc in emblemate quidam ani-
...mal hoc depinxerat, hoc subiecto lemmate:
Malo mori, quam fœdari. Tales deberent
...esse pudicitæ suæ amatores Ecclesiastici, ut
...potius millies mortem sufferant, quam pu-
...ritatis ac castitatis suæ subeant decremen-
...tum,

Venerabili

Venerabilis
clericus

M. J.

tum. Præter hæc, candor lini, qui intelliguntur
 in superpelliceis, Albis, Rochettis, tota edificatio
 corporalibus, purificatoriis, aliisque corquetur
 bus sacris, nihil aliud indicat quam conspicienda
 puritatem ac vitæ candorem in ministris fieri, pr
 illis utuntur, linum enim honestatem parari, secu
 fert, juxta mentem Origenis, est que tertio per
 ra castitatis, dum de illo scribit: Rom. 12. 10.
*Levit. Formam tenet castitatis, quia or
 ni de terra educitur, & de terra editur
 nulla terra admixtione concepta sit.* De
 gulo etiam lineo, quocum constringitur
 ba, ita scripsit Beda: *Lib. 3. de Tab. c. 8. T*
*cas habent Sacerdotes lineas, cum totum
 pus candori castitatis dedicant; Balthei
 nicas cingunt, cum eandem Castimoniam
 gilantis mentis custodia circumcingunt. An
 gantur ergo tunicis lineis, ut castitatem lu
 ant, accingantur Baltheis, ne castitas r
 doribus:*
st. Doctor Angelicus format unam ob
 vationem non minus ingeniosam, quam explicat
 lem, cur ex præscripto Ecclesiæ Corpora prout dic
 fieri ac confici debeant ex puro lino, & mulieres
 ex ulla alia materia, nobiliore licet ac pre
 xum ad
 fiore: Hisce verbis autem pandit nobis rapit in st
 sterium & insignem moralem supped
 culet pur
 doctrinam: *Opusc. 38. c. 31. 1. In tribus
 inducunt Corporale lineum ad candorem,* oca ford

Intelliguntur tria, que faciunt ad nostram mundificationem; primo enim lavatur, secundo torquetur, tertio exsiccatur; Sic qui ad suscipiendum Dominum nostrum mundus vult fieri, primo debet per aquam lachrymarum lavari, secundo per opera Pœnitentia torqueri, tertio per fervorem amoris Dei à carnalium desideriorum amore siccari. D. Thom. opusc. 8. ap. 31. 7.

Caput Quintum.

Clerici incontinentia, & à Deo, & à sacris Canonibus severissime puniuntur.

Ita lamentatur olim Deus per Prophetam suum Ezechielem de antiquæ legis Sacerdotibus: Cap. 22. v. 26. Sacerdotes polluerunt sanctuaria mea, id est per vitia immunditiam, explicat Hugo Cardinalis, ibid. idque ideo, prout dicit in eodem loco, quia, Ecce ibi mulieres, admittebant fragilem illum sexum ad sanctuaria: illud autem quod merapic in stuporem est, quod dum sol non maculet puritatem suæ lucis, licet radios suos emittat ad fœtidas cloacas, licet penetrent loca sordidissima, nihilominus æternus ille
Ju-

Veris

de castis

M. V.